

RETTENS DOM (Fjerde Afdeling)

9. juli 1997 *

I sag T-4/96,

S.,

sagsøger,

mod

De Europæiske Fællesskabers Domstol ved Timothy Millett, juridisk konsulent for administrative forhold, som befuldmægtiget, og med valgt adresse hos denne på Domstolens sæde, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand først om annullation af Domstolens afgørelse af 11. april 1995, for så vidt der herved med henblik på beregningen af erstatningen i artikel 73 i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber blev fastsat en invaliditetsgrad på 6%, og dernæst om, at det fastslås, at sagsøgeren har krav på nævnte erstatning beregnet på grundlag af en invaliditetsgrad på 30% og endelig om betaling af morarenter,

har

* Processprog: fransk.

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne P. Lindh og J.D. Cooke,

justitssekretær: fuldmægtig A. Mair,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 5. marts 1997,

afsagt følgende

Dom

Sagens baggrund

- 1 Sagsøgeren indtrådte i Domstolens tjeneste den (...) ¹.
- 2 Kort efter sin tiltrædelse blev hun syg og tvunget til at indstille sit arbejde. Den (...) anerkendte det i artikel 13 i bilag VIII til vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter »vedtægten«) omhandlede Invaliditetsudvalg, at hun led af en vedvarende, fuldstændig invaliditet, som medførte, at hun var ude af stand til at varetage en stilling inden for hendes stillingsgruppe. Den (...) besluttede ansættelsesmyndigheden af egen drift at pensionere hende og tilkende hende en invalidepension i henhold til vedtægtens artikel 78.

¹ — Visse datoer holdes skjult af hensyn til sagsøgerens anonymitet.

- 3 Efter en gunstig rapport udfærdiget af Invaliditetsudvalget den (...) genoptog sagsøgeren sin tjeneste ved Domstolen den (...). Den (...) blev hun dog atter syg og måtte definitivt ophøre med sit arbejde.
- 4 Dernæst blev der i Domstolen iværksat to procedurer, som forløb parallelt og uafhængigt af hinanden.
- 5 Den første procedure blev iværksat af Domstolen i henhold til vedtægtens artikel 53, 59 og 78. Den (...) besluttede Domstolens præsident at indbringe sagsøgerens tilfælde for et Invaliditetsudvalg, som endnu en gang anerkendte, at hun led af en vedvarende og fuldstændig invaliditet i henhold til artikel 78. Den (...) besluttede ansættelsesmyndigheden af egen drift at pensionere hende og atter at tilkende hende en invalidepension i henhold til artikel 78. Det fremgår af sagens akter, at Invaliditetsudvalget under denne procedure ikke behandlede spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgerens sygdom var en følge af hendes arbejde (replikkens bilag 2).
- 6 Denne procedure er ikke anfægtet i denne sag.
- 7 Den anden procedure blev iværksat af sagsøgeren i henhold til vedtægtens artikel 73. Da hun mente, at de fysiske og psykiske lidelser, hun led under, var en følge af hendes arbejdsbetingelser, fremsatte hun ved skrivelse af 18. december 1989 en anmodning om, at det anerkendtes, at der var tale om en erhvervssygdom.
- 8 Efter denne anmodning fastslog den af Domstolen udpegede læge, dr. De Meersman, i en lægeerklæring af 4. december 1990, at sagsøgerens sygdom ikke var en »erhvervssygdom ... eller ... en erhvervsmæssig forværring af en bestående sygdom«. På grundlag af denne erklæring og i henhold til artikel 21, første afsnit,

i ordningen om dækningen af risikoen for ulykker og erhvervssygdomme hos tjenestemænd ved De Europæiske Fællesskaber (herefter »ordningen«) meddelte ansættelsesmyndigheden den 20. februar 1991 sagsøgeren et forslag til afgørelse, hvori den afslog hendes anmodning om, at det blev anerkendt, at der forelå en erhvervssygdom.

- 9 Ved skrivelse af 17. april 1991 anmodede sagsøgeren om, at sagen i henhold til ordningens artikel 21, andet afsnit, blev forelagt et lægeudvalg. Dette lægeudvalg har udfærdiget to erklæringer.
- 10 I sin første erklæring af 3. marts 1993 fastslog det, at »den angst-depressive tilstand, som S. lider af, [var] opstået på grund af hendes arbejde; men at hendes patologiske personlighed [var] for 50%’s vedkommende årsagen til hendes tilstand, 30% [var] en følge af hendes livsforløb og 20% [var] en følge af hendes arbejde«. Udvalget præciserede, at »udøvelsen af sagsøgerens arbejde [var] hverken den væsentlige eller hovedårsagen til den sygdom, som S. lider af«.
- 11 Da ansættelsesmyndigheden fandt, at den ikke kunne træffe afgørelse på grundlag af denne erklæring, anmodede den ved skrivelse af 20. juni 1994 lægeudvalget om at besvare følgende fem supplerende spørgsmål, og således

»1) fastsætte den vedvarende invaliditetsgrad, som S. lider af

2) angive, om den pågældende led af en bestående sygdom, inden hendes tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber

3) i benægtende fald, angive, om det er tilstrækkelig godtgjort, at der foreligger en direkte sammenhæng mellem sygdommen og S.’ tjeneste ved Fællesskaberne

4) i bekræftende fald, angive, om det er tilstrækkelig godtgjort, at sygdommen er blevet forværret, og om der foreligger en direkte sammenhæng mellem denne eventuelle forværring og hendes tjeneste ved Fællesskaberne

5) om fornødent fastsætte invaliditetsgraden efter denne eventuelle forværring.«

12 I en anden erklæring af 12. januar 1995 besvarede lægeudvalget ansættelsesmyndighedens fem supplerende spørgsmål således:

»1) Første spørgsmål: Den vedvarende invaliditetsgrad, som S. lider af, udgør 30%.

2) Andet spørgsmål: S. led *ikke* af nogen sygdom inden hendes tiltrædelse ved De Europæiske Fællesskaber.

3) Tredje spørgsmål: Den direkte sammenhæng mellem S.' tjeneste ved Fællesskaberne og sygdommen vurderes til 20%. Dette indebærer, at ud fra en skala på 100 har sagsøgerens sygdom for 20%'s vedkommende sin årsag i hendes arbejde, for 50%'s vedkommende i hendes patologiske personlighed og for 30%'s vedkommende i hendes livsforløb.

4) og 5) Fjerde og femte spørgsmål: Henset til besvarelsen af det tredje spørgsmål er det unødvendigt at besvare disse spørgsmål.«

13 Ansættelsesmyndigheden traf på grundlag af denne anden erklæring den 11. april 1995 følgende afgørelse:

»1) I henhold til ordningens artikel 3, stk. 2, anerkendes det, at S. lider af en vedvarende, delvis invaliditet på 30%, der for 20%'s vedkommende er opstået under eller i forbindelse med tjenesten ved De Europæiske Fællesskabers Domstol.

2) S. tildeles en erstatning på 1 094 745 BFR beregnet på grundlag af 6% (30% x 20%) og under hensyn til summen af hendes grundløn i de tolv måneder inden datoen for lægeerklæringens udstedelse den (...), hvori det fastslås, at der er tale om en sygdom opstået på grund af hendes arbejdsbetingelser, nemlig: den månedlige grundløn 190 060 BFR x 12 måneder x 8 x 6%.«

14 Denne afgørelse udgør den anfægtede afgørelse.

15 Den 5. juli 1995 indgav sagsøgeren en klage i henhold til vedtægtens artikel 90 over denne afgørelse. Klagen blev afvist ved afgørelse fra Domstolens Klageudvalg den 2. oktober 1995, meddelt sagsøgeren den 16. oktober 1995.

Retsforhandlinger og parternes påstande

16 Det er på dette grundlag, at sagsøgeren ved stævning indgivet til Rettens Justitskontor den 15. januar 1996 har anlagt denne sag. Retten (Fjerde Afdeling) har på grundlag af den refererende dommers rapport besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.

17 Parterne har afgivet indlæg og besvaret Rettens spørgsmål i retsmødet den 5. marts 1997.

18 Sagsøgeren har i stævningen nedlagt følgende påstande:

— Den af Domstolens ansættelsesmyndighed truffne afgørelse af 11. april 1995 annulleres, for så vidt der herved med henblik på beregningen af erstatningen i vedtægtens artikel 73 fastsættes en invaliditetsgrad på 6%.

— Det fastslås, at sagsøgeren har krav på erstatning som omhandlet i vedtægtens artikel 73, beregnet på grundlag af en invaliditetsgrad på 30%.

— Om fornødent annulleres afvisningen af sagsøgerens klage af 2. oktober 1995.

— Sagsøgte tilpligtes at betale samtlige sagens omkostninger.

19 Sagsøgeren har i sin replik desuden nedlagt følgende påstand:

— Sagsøgte tilpligtes at betale et foreløbigt anslået beløb på 1 973 541 BFR i rente, beregnet efter en sats på 8% af den erstatning, som sagsøgeren kan gøre krav på i henhold til vedtægtens artikel 73 for tidsrummet 18. december 1989 til 20. juni 1994.

20 Sagsøgte har i sit svarskrift nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at bære sine egne omkostninger.

21 Sagsøgte har i sin duplik desuden nedlagt følgende påstande:

— Sagsøgerens påstand, som første gang blev nedlagt i replikken, om, at sagsøgte tilpligtes at betale et beløb på 1 973 541 BFR i rente, afvises fra realitetsbehandling.

— Sagsøgte frifindes under alle omstændigheder.

Påstanden om, at det anerkendes, at sagsøgeren er berettiget til erstatningen i vedtægtens artikel 73 beregnet på grundlag af en invaliditetsgrad på 30%

22 Sagsøgeren har nedlagt påstand om, at det fastslås, at hun er berettiget til den i vedtægtens artikel 73 omhandlede invaliditetserstatning, beregnet på grundlag af en invaliditetsgrad på 30%. Det fastslås herved, at denne påstand indebærer, at Retten skal pålægge sagsøgte at beregne den nævnte erstatning på grundlag af en bestemt invaliditetsgrad. Fællesskabets retsinstanser kan imidlertid ikke uden at gribe ind i ansættelsesmyndighedens beføjelser rette pålæg til en fællesskabsinstitution (Rettens dom af 13.7.1993, sag T-20/92, Moat mod Kommissionen, Sml. II, s. 799, præmis 36, og af 8.6.1995, sag T-496/93, Allo mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 405, præmis 32 og 33).

- 23 Heraf følger, at denne påstand ikke kan antages til realitetsbehandling.

Påstanden om delvis fjernelse af et dokument fra sagen

- 24 Sagsøgeren har anført, at sagsøgte i bilag 4 til sit svarskrift i sin helhed har fremlagt den lægeerklæring, som dr. De Meersman udfærdigede den 4. december 1990 (jf. præmis 8). Denne erklæring er ifølge sagsøgeren omfattet af den lægelige tavshedspligt, hvorfor sagsøgte ikke har kunnet fremlægge den uden hendes tilladelse. Under alle omstændigheder er kun erklæringens konklusioner og ikke dens fulde tekst relevant for denne sag. Sagsøgeren har under alle omstændigheder påstået denne erklæring fjernet fra sagen med undtagelse af dens konklusioner.
- 25 Retten finder, at dens afgørelse vedrørende dette spørgsmål må udsættes, så længe behandlingen af parternes anbringender og argumenter ikke indebærer hensyntagen til denne erklæring.

Annulationspåstandene

- 26 Sagsøgeren har til støtte for sit søgsmål fremført følgende fire anbringender:

- Lægeudvalgets erklæringer er ulovlige.
- Begrundelsespligten er tilsidesat.

— Vedtægtens artikel 73, artikel 3, stk. 2, og artikel 12, stk. 2, i ordningen og tabellen over invaliditetssatserne i ordningens bilag (herefter »invaliditetstabellen«) er tilsidesat.

— Lighedsprincippet er tilsidesat.

27 Inden parternes argumentation redegøres for de bestemmelser, som er relevante for denne sag.

28 Vedtægtens artikel 73 hører til bestemmelserne vedrørende social sikring. Artiklens stk. 1 bestemmer bl.a., at tjenestemanden fra tiltrædelsesdagen sikres imod risiko for erhvervssygdomme. Artiklens stk. 2 garanterer visse ydelser ved dødsfald, vedvarende, total invaliditet og vedvarende, delvis invaliditet forårsaget af en erhvervs sygdom.

29 Artikel 73, stk. 2, litra b), bestemmer, at tjenestemanden i tilfælde af vedvarende, total invaliditet har ret til udbetaling af et engangsbeløb, der er lig med hans årlige grundløn multipliceret med otte, udregnet på grundlag af tjenestemandens månedsløn i de sidste tolv måneder forud for ulykken. Artikel 73, stk. 2, litra c), bestemmer, at tjenestemanden i tilfælde af vedvarende, delvis invaliditet har ret til udbetaling af en del af den under litra b) nævnte erstatning, udregnet på grundlag af invaliditetstabellen.

30 Bestemmelserne til gennemførelse af vedtægtens artikel 73 er fastsat i ordningen.

31 Ordningens artikel 3 definerer begrebet erhvervssygdom således:

»1. Som erhvervssygdomme anses de sygdomme, som er optaget i den europæiske liste over erhvervssygdomme bilagt henstilling af 22. maj 1990 fra Kommissionen (EFT L 160, s. 39), samt i eventuelle tillæg hertil, for så vidt tjenestemanden under tjenesten ved De Europæiske Fællesskaber har været udsat for risiko for at pådrage sig disse sygdomme.

2. Ligeledes anses som erhvervssygdom enhver sygdom eller forværring af en bestående sygdom, som ikke findes på den i stk. 1 nævnte liste, når det er tilstrækkelig godtgjort, at den er opstået under eller i forbindelse med tjenesten ved Fællesskaberne.«

32 Artikel 12 fastsætter de garanterede ydelser efter vedtægtens artikel 73, stk. 2, litra b) og c), således:

»1. I tilfælde af tjenestemandens vedvarende, totale invaliditet som følge af en ... erhvervssygdom, udbetales der ham det i vedtægtens artikel 73, stk. 2, litra b), fastsatte beløb.

2. I tilfælde af tjenestemandens vedvarende, delvise invaliditet som følge af en ... erhvervssygdom udbetales der ham et engangsbetrag, som beregnes på grundlag af de satser, som er fastsat i invaliditetstabellen, som er optaget i bilaget.«

- 33 Invaliditetstabellen angiver med bestemte procenter satsen for vedvarende, delvis invaliditet, som tjenestemændene kan rammes af. Den bestemmer også, at for et tilfælde af invaliditet, som ikke er nævnt i tabellen, bestemmes invaliditetsgraden ved at anvende tabellen analogt.
- 34 Ordningens artikel 19 bestemmer, at ansættelsesmyndigheden træffer afgørelse om anerkendelse af en sygdoms erhvervsmæssige oprindelse samt om fastsættelse af graden for vedvarende invaliditet på grundlag af de konklusioner, som er afgivet af den eller de af institutionerne udpegede læger, og, hvis tjenestemanden anmoder herom, efter høring af lægeudvalget. Artikel 23, stk. 1, bestemmer, at lægeudvalget består af tre læger: den første udpeges af ansættelsesmyndigheden, den anden af tjenestemanden og den tredje af disse to læger i fællesskab. Efter arbejdets afslutning anfører lægeudvalget sine konklusioner i en erklæring, som tilsendes ansættelsesmyndigheden og tjenestemanden.

Første anbringende om ulovligheden af lægeudvalgets erklæringer

Parternes argumenter

- 35 Sagsøgeren har anført, at lægeudvalgets erklæringer af henholdsvis 3. marts 1993 og 12. januar 1995 på to punkter er ulovlige.
- 36 For det første har lægeudvalget ved procentvis at have angivet de forskellige sygdommes grunde overskredet grænserne for det hver, ansættelsesmyndigheden havde givet det. Ansættelsesmyndigheden havde nemlig ved sit tredje spørgsmål i sin skrivelse af 20. juni 1994 anmodet lægeudvalget om at »angive, om det var tilstrækkelig godtgjort, at der foreligger direkte sammenhæng mellem sygdommen og S.'s tjeneste ved Fællesskaberne«. Lægeudvalget har ved i sin erklæring af 12. januar 1995 at have besvaret dette spørgsmål bekræftende opfyldt sin opgave, hvorfor det

ikke tilkom det at foretage procentvise angivelser, som ansættelsesmyndigheden ikke havde anmodet om.

- 37 For det andet er en sådan procentvis angivelse hverken bestemt eller krævet i vedtægtens artikel 73, ordningens artikel 3, stk. 2, og artikel 12, stk. 2, eller i invaliditetstabellen. Sagsøgeren har herved henvist til de argumenter, hun har fremsat til støtte for hendes tredje anbringende. Lægeudvalget har herved tilsidesat begrebet erhvervssygdom og invaliditetssats som omhandlet i disse bestemmelser, hvorfor dets konklusioner må anses for retsstridige (Domstolens dom af 26.1.1984, sag 189/82, Seiler m.fl. mod Rådet, Sml. s. 229, og af 10.12.1987, sag 277/84, Jänsch mod Kommissionen, Sml. s. 4923).
- 38 Sagsøgte har bl.a. anført, at sagsøgeren har anlagt en alt for snæver og formalistisk holdning med hensyn til begrebet lægeudvalgets »hverv«.

Rettens bemærkninger

- 39 Retten finder, at lægeudvalgets opgave må behandles på grundlag af ordningens artikel 19 og 23.
- 40 I henhold til fast retspraksis er formålet med de nævnte bestemmelser at overlade lægelige sagkyndige vurderingen af alle de lægelige spørgsmål, som er relevante i forbindelse med den ved ordningen indførte forsikringsordning. Deres formål er i tilfælde af tvist at opnå en endelig afgørelse af alle lægelige spørgsmål (jf. f.eks. Domstolens dom af 21.5.1981, sag 156/80, Morbelli mod Kommissionen, Sml. s. 1357, præmis 18 og 20, af 29.11.1984, sag 265/83, Suss mod Kommissionen, Sml. s. 4029, præmis 11, og af 4.10.1991, sag C-185/90 P, Kommissionen mod Gill, Sml. I, s. 4779, præmis 24).

- 41 Det fremgår af denne retspraksis, at lægeudvalget er betroet et omfattende hverv, som består i at forelægge ansættelsesmyndigheden alle de lægelige vurderinger, der er nødvendige for ansættelsesmyndighedens afgørelse vedrørende anerkendelsen af, at tjenestemandens sygdom er af erhvervsmæssig oprindelse, samt for fastsættelsen af graden af den vedvarende invaliditet.
- 42 Af effektivitetshensyn er det dog ønskeligt, at ansættelsesmyndigheden, når den indbringer et spørgsmål for lægeudvalget, klart og præcist angiver, hvilke spørgsmål den ønsker at opnå en endelig lægevurdering af. Ansættelsesmyndigheden kan i øvrigt, når den modtager en erklæring fra lægeudvalget, ved en supplerende anmodning præcisere spørgsmålene eller fremsætte nye spørgsmål med henblik på at opnå de ønskede vurderinger (jf. herved Rettens dom af 23.11.1995, sag T-64/94, Benecos mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 769, præmis 46 og 58). I disse tilfælde er lægeudvalget naturligvis forpligtet til klart og præcist at besvare ansættelsesmyndighedens spørgsmål. Ansættelsesmyndighedens anmodninger kan imidlertid ikke være til hinder for, at lægeudvalget meddeler ansættelsesmyndigheden yderligere lægelige konstateringer, som kan hjælpe den ved dens afgørelse.
- 43 I denne sag har lægeudvalget i sine erklæringer af henholdsvis 3. marts 1993 og 12. januar 1995 fastslået, at tre forhold havde kunnet bidrage til sagsøgerens sygdoms opståen. Lægeudvalget har endvidere foretaget en procentvis angivelse af disse forhold.
- 44 Retten finder, at lægeudvalget, selv om det ikke udtrykkeligt var blevet anmodet om at foretage en sådan angivelse, i henhold til det hverv, som påhviler det i henhold til ordningens artikel 19 og 23, var beføjet til at tilstille ansættelsesmyndigheden disse angivelser.
- 45 Retten bemærker med hensyn til sagsøgerens argument, hvorefter den anfægtede procentvise angivelse hverken er bestemt eller krævet i vedtægtens artikel 73,

ordningens artikel 3, stk. 2, og artikel 12, stk. 2, eller i invaliditetstabellen, at dette argument vedrører sagsøgerens tredje anbringende. Argumentet vil derfor blive behandlet under dette anbringende.

- 46 Heraf følger, at sagsøgerens første anbringende ikke er begrundet.

Andet anbringende om en tilsidesættelse af begrundelsespligten

Parternes argumenter

- 47 Sagsøgeren har anført, at lægeudvalgets erklæringer af henholdsvis 3. marts 1993 og 12. januar 1995 ikke i tilstrækkelig grad er begrundet. De indeholder ikke nogen rationel beskrivelse af sammenhængen mellem resultaterne af de lægelige undersøgelser som beskrevet i erklæringerne og de konklusioner, de indeholder (Rettens dom af 12.7.1990, sag T-154/89, Vidrányi mod Kommissionen, Sml. II, s. 445, præmis 48).
- 48 Erklæringerne angiver ikke grundene til, at lægeudvalget efter først at have fastslået en tilstrækkelig årsagssammenhæng mellem sagsøgerens tjeneste og sygdom — hvilken konstatering var tilstrækkelig til at fastslå, at der var tale om en erhvervs sygdom (jf. nedenfor, præmis 64) — fortsatte sit arbejde og konkluderede, at nævnte sygdom for 20%’s vedkommende var opstået på grund af sagsøgerens tjeneste, for 30%’s vedkommende på grund af hendes livsforløb og for 50%’s vedkommende på grund af hendes patologiske personlighed. Desuden indeholder de konstateringer, der foretages i erklæringerne, hverken nogen forklaring på, hvorledes lægeudvalget nåede frem til den nævnte procentvise angivelse, eller størrelsesforholdet mellem de tre sygdomsårsager, eller betydningen af begreberne »livsforløb« og »patologisk personlighed«.

- 49 Da ansættelsesmyndighedens afgørelse af 11. april 1995 således er baseret på lægeerklæringer, som ikke er tilstrækkeligt begrundet, må den ifølge sagsøgeren ligeledes anses for retsstridig og bør derfor ophæves.
- 50 Sagsøgte har bestridt, at anbringendet kan antages til realitetsbehandling med henvisning til, at sagsøgeren ikke har fremsat det i klagen (Rettens dom af 27.11.1990, sag T-7/90, Kobor mod Kommissionen, Sml. II, s. 721, præmis 34, 35 og 36, af 12.3.1996, sag T-361/94, Weir mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 381, præmis 27-34, af 6.6.1996, sag T-262/94, Baiwir mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 739, præmis 40, 41 og 42, og af 11.6.1996, sag T-118/95, Anacoreta Correia mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 835, præmis 43).
- 51 Under alle omstændigheder er ifølge sagsøgte erklæringerne af 3. marts 1993 og 12. januar 1995 tilstrækkeligt begrundet.

Rettens bemærkninger

— Anbringendets antagelse til realitetsbehandling

- 52 Retten finder, at det er unødvendigt at afgøre, om sagsøgeren i klagen har fremført anbringendet om en tilsidesættelse af begrundelsespligten, idet den mener, at anbringendet under alle omstændigheder kan fremmes til realitetsbehandling.
- 53 I henhold til fast retspraksis er anbringendet om manglende begrundelse af en institutions retsakt en ufravigelig procesforudsætning, der som sådan under alle omstændigheder kan tages under påkendelse ex officio af Fællesskabets retsinstanser (jf. bl.a. Domstolens dom af 20.3.1959, sag 18/57, Nold mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 131, org. ref.: Rec. s. 89, af 1.7.1986, sag 185/85, Usinor

mod Kommissionen, Sml. s. 2079, præmis 19, og af 20.2.1997, sag C-166/95 P, Kommissionen mod Daffix, Sml. I, s. 983, præmis 24, samt Rettens dom af 27.2.1997, sag T-106/95, FFSA m.fl. mod Kommissionen, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 62). Heraf følger, at en sagsøger ikke kan fortabe retten til at fremsætte dette anbringende, blot fordi det ikke er fremsat i klagen (Rettens dom af 14.7.1994, sag T-534/93, Grynberg og Hall mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 595, præmis 59, og nævnte dom fra Domstolen i sagen Kommissionen mod Daffix, præmis 25).

— Anbringendets begrundelse

54 Det bemærkes, at de rent lægelige vurderinger, som lægeudvalget har fremsat, skal anses for endelige, når de er tilvejebragt på de forskriftsmæssige betingelser (Domstolens dom i nævnte sag Suss mod Kommissionen, præmis 9-15, og af 19.1.1988, sag 2/87, Biedermann mod Revisionsretten, Sml. s. 143, præmis 8; Rettens dom i sagen Vidrányi mod Kommissionen, nævnt ovenfor, præmis 48, af 26.9.1990, sag T-122/89, F. mod Kommissionen, Sml. II, s. 517, præmis 16, og af 14.1.1993, sag T-88/91, F. mod Kommissionen, Sml. II, s. 13, præmis 39), og at den judicielle prøvelse kun kan omfatte lægeudvalgets forskriftsmæssige sammensætning og virksomhed (nævnte domme i sagen Morbelli mod Kommissionen, præmis 18, 19 og 20, i sagen Suss mod Kommissionen, præmis 11, i sagen Biedermann mod Revisionsretten, præmis 8, og i sagen Kommissionen mod Gill, præmis 24) samt spørgsmålet om lovligheden af de udtalelser, det afgiver. Heraf følger, at Retten er beføjet til at undersøge, om udtalelsen indeholder en begrundelse, der gør det muligt at bedømme det grundlag, som de i udtalelsen indeholdte konklusioner hviler på (Domstolens dom af 12.1.1983, sag 257/81, K. mod Rådet, Sml. s. 1, præmis 17), og om det er godtgjort, at der foreligger en rationel sammenhæng mellem de lægelige vurderinger, udtalelsen indeholder, og de konklusioner, lægeudvalget er nået frem til (nævnte dom i sagen Jänsch mod Kommissionen, præmis 15, og Rettens dom af 27.2.1992, sag T-165/89, Plug mod Kommissionen, Sml. II, s. 367, præmis 75, og af 30.5.1995, sag T-556/93, Saby mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 375, præmis 35).

55 Det er på grundlag af disse principper, at det må undersøges, om der i denne sag foreligger »en rationel sammenhæng« mellem de lægelige vurderinger, som lægeudvalget har fremsat, og de konklusioner, det er nået frem til.

- 56 Retten fastslår, at lægeudvalgets erklæring af 3. marts 1993 detaljeret beskriver de mange lægeundersøgelser, som sagsøgeren har været underkastet. Lægeudvalget har ved flere lejligheder rettet spørgsmål til sagsøgeren og har taget hensyn til hendes noter, bemærkninger og kommentarer. Lægeudvalget har gennemgået alle sagens akter samt sagsøgerens tidligere helbredsproblemer. Lægeudvalget har således bl.a. kunnet fastslå, at sagsøgeren allerede havde gennemgået to depressive perioder i (...) og i (...); at hendes karakter var »nøjeregnende og perfektionistisk«; at hun »ikke ... tålte stresset i forbindelse med hendes arbejde«; at hun befandt sig i en »afvænningsstilstand fra ethvert lægemiddel«; og at hendes angsttilstand beroede på en »opdigtet (eller katastrofal) forudelse om fremtiden«.
- 57 Retten finder, at alle disse forhold tilstrækkeligt klart angiver grundene til, at lægeudvalget har kunnet identificere og vurdere omfanget af sagsøgerens forskellige sygdomsårsager. Det bemærkes med hensyn hertil, at de lægelige sagkyndige, som lægeudvalget er sammensat af, ved udarbejdelsen af deres konklusioner ikke blot baserer sig på sådanne objektive forhold som ovenfor anført, men også på den erfaring, de har erhvervet på det pågældende område. Trods den betydelige rolle, som denne erfaring spiller, kan den ikke udgøre et forhold, der skal begrundes.
- 58 Argumentet om, at de anfægtede erklæringer hverken angiver begrundelsen for eller måden, hvorpå lægeudvalget har fastsat procentvise angivelser af sagsøgerens tre sygdomsårsager, må derfor forkastes.
- 59 Med hensyn til den nøjagtige betydning af udtrykkene »livsforløb« og »patologisk personlighed« bemærker Retten, at lægeudvalgets opgave alene er at afgive rent lægelige udtalelser med udelukkelse af enhver retlig vurdering (jf. f.eks. Domstolens dom af 21.1.1987, sag 76/84, Rieni mod Kommissionen, Sml. s. 315, præmis 9-12, og nævnte dom af 26.9.1990, F. mod Kommissionen, præmis 15). Retten finder i denne sag, at betydningen af udtrykkene »livsforløb« og »patologisk personlighed« ikke blot fremgår af den almindelige forståelse af disse udtryk, men også af de lægelige vurderinger, der bl.a. er foretaget af sagsøgerens personlighed og forhistorie.

60 Det må følgelig fastslås, at lægeudvalget i sin erklæringer har godtgjort en rationel sammenhæng mellem dets lægelige vurderinger, og de konklusioner, udvalget er nået frem til.

61 Heraf følger, at sagsøgerens andet anbringende ikke er begrundet.

Tredje anbringende om tilsidesættelse af vedtægtens artikel 73, af ordningens artikel 3, stk. 2, og artikel 12, stk. 2, og af invaliditetstabellen

Parternes argumenter

62 Sagsøgeren har anført, at proceduren i vedtægtens artikel 73, i ordningens artikel 3, stk. 2, og artikel 12, stk. 2, og i invaliditetstabellen indeholder to adskilte faser.

63 Den første fase består i at afgøre, om tjenestemandens sygdom er en erhvervs sygdom som omhandlet i ordningens artikel 3, stk. 2. Ansættelsesmyndigheden og i givet fald lægeudvalget skal herved undersøge, om det er tilstrækkelig godtgjort, at tjenestemandens sygdom er opstået i eller under tjenesten ved De Europæiske Fællesskaber. Når årsagssammenhængen mellem sygdommen og den pågældende tjeneste er godtgjort, har tjenestemanden ret til invaliditetserstatningen i vedtægtens artikel 73, stk. 2.

64 Med henblik på at godtgøre denne årsagsforbindelse kræver ingen bestemmelse, at tjenesteudøvelsen skal være den eneste, den væsentligste eller den overvejende årsag til tjenestemandens sygdom. Tværtimod er årsagsforbindelsen i henhold til

nævnte dom i sagen Plug mod Kommissionen (præmis 81) godtgjort, når der foreligger en tilstrækkelig direkte sammenhæng mellem den pågældende sygdom og tjenestemandens tjenesteudøvelse. I denne forbindelse er nævnte dom i sagen Seiler m.fl. mod Rådet, som sagsøgte senere har henvist til i præmis 74, ikke relevant. Dels fordi dommen alene vedrører fortolkningen af begrebet erhvervs sygdom i tilfælde af en forværring af en bestående sygdom, og dels fordi dommen er afsagt tidligere og altså blevet erstattet af dommen i sagen Plug mod Kommissionen.

- 65 Under alle omstændigheder er det i denne sag tilstrækkelig godtgjort, at sagsøgerens sygdom er en erhvervs sygdom. Lægeudvalget havde såvel i sin erklæring af 3. marts 1993 som i erklæringen af 12. januar 1995 fastslået, at der bestod en direkte sammenhæng mellem hendes sygdom og hendes tjeneste ved Fællesskaberne.
- 66 Den anden del af proceduren består i at fastsætte graden af den vedvarende invaliditet, som tjenestemanden er ramt af, og på grundlag af den grad beregne den invaliditetserstatning, som udbetales hende i henhold til vedtægtens artikel 73, stk. 2.
- 67 Sagsøgeren har herved anført, at i henhold til artikel 73, stk. 2, litra c), har den tjenestemand, som lider af en vedvarende, delvis invaliditet, ret til udbetaling af en del af den invaliditetserstatning, der gælder i tilfælde af vedvarende, total invaliditet, og at denne del i henhold til ordningens artikel 12, stk. 2, beregnes på grundlag af tjenestemandens invaliditetsgrad, og at denne grad fastsættes på grundlag af de satser, som er angivet i invaliditetstabellen eller analogt hermed (Domstolens dom af 2.10.1979, sag 152/77, B. mod Kommissionen, Sml. s. 2819).
- 68 Det fremgår af denne procedure, at spørgsmålet vedrørende erhvervsudøvelse udelukkende spiller en rolle i den første del af proceduren med henblik på at vurdere, om der foreligger en tilstrækkelig sammenhæng mellem tjenestemandens sygdom og udøvelsen af tjenesten ved Fællesskaberne. Dette forhold spiller derimod ingen rolle i procedurens anden del. I tilfælde af vedvarende, delvis invaliditet skal den

del af erstatningsbeløbet, som er fastsat i vedtægtens artikel 73, stk. 2, litra c), nemlig i alle tilfælde svare til den invaliditetsgrad, som tjenestemanden er ramt af.

- 69 Størrelsen af tjenstemandens invaliditetserstatning burde følgelig være beregnet på grundlag af hendes totale invaliditetsgrad, nemlig 30%. Dette beløb skal altså udgøre 30% af den erstatning, der gælder i tilfælde af vedvarende, total invaliditet.
- 70 Retten bemærker, at ansættelsesmyndigheden i denne sag retsstridigt har taget hensyn til den erhvervsmæssige udøvelse i procedurens anden del. Ansættelsesmyndigheden har nemlig ved beregningen af hendes invaliditetserstatning multipliceret invaliditetsgraden (30%) med den del, der alene svarer til de erhvervsmæssige årsager til hendes sygdom (20%), uden herved at have taget hensyn til den del, som svarer til de ikke-erhvervsmæssige årsager til denne sygdom, nemlig sagsøgerens patologiske personlighed (50%) og hendes livsforløb (30%).
- 71 Sagsøgte har således ifølge sagsøgeren tilsidesat den ovenfor nævnte procedure og derfor krænket de under anbringendet fremførte bestemmelser.
- 72 Sagsøgte har vedrørende sagsøgerens argumenter fremsat henholdsvist et principalt og et subsidiært anbringende.
- 73 Sagsøgte har principalt anført, at formålet med den i vedtægtens artikel 73 omhandlede forsikringsordning og med ordningen består i at yde tjenstemændene erstatning, såfremt deres sygdom er en følge af deres tjeneste ved Fællesskaberne. Den maksimale erstatning, sagsøgte således kunne yde sagsøgeren i denne sag, skal derfor svare til den del af den vedvarende, delvise invaliditet (30%), som beroede

på sagsøgerens tjenesteydelse (20%). Dette beløb udgør altså 6% (60% x 20%) af den erstatning, der gælder i tilfælde af vedvarende, total invaliditet.

- 74 Subsidiært har sagsøgte, såfremt vedtægtsbestemmelserne ikke gør det muligt at opdele det erstatningsbeløb, der skal udbetales sagsøgeren, anført, at sagsøgeren ikke kan kræve nogen erstatning i henhold til vedtægtens artikel 73. I dette tilfælde er sagsøgerens sygdom nemlig ikke en erhvervssygdom som omhandlet i ordningens artikel 3, stk. 2. Sagsøgte har herved henvist til nævnte dom i sagen Seiler m.fl. mod Rådet (præmis 19), hvori Domstolen ifølge sagsøgte fastslog, at når tjenestemandens sygdom beror på såvel arbejdsforhold som andre forhold, kan ansættelsesmyndigheden og i givet fald lægeudvalget kun konkludere, at der foreligger en erhvervssygdom, såfremt udøvelsen af tjenesten ved Fællesskaberne var »den afgørende årsag« til tjenestemandens sygdom. Dette kriterium er ifølge sagsøgte imidlertid ikke opfyldt i denne sag.

Rettens bemærkninger

- 75 Indledningsvis bemærkes, at i ordningen om dækning af risikoen for erhvervssygdomme i vedtægten har tjenestemændene alene ret til ydelserne i vedtægtens artikel 73, stk. 2, såfremt det forudgående er godtgjort, at deres sygdom er en »erhvervssygdom« som omhandlet i ordningens artikel 3.
- 76 Retten finder det hensigtsmæssigt på grundlag af de af parterne fremførte argumenter først at redegøre for begrebet »erhvervssygdom« i ordningens artikel 3.

- 77 Ordningens artikel 3, stk. 1, bestemmer, at de sygdomme, som er optaget i »den europæiske liste over erhvervssygdomme« nævnt tidligere i præmis 31, er erhvervssygdomme »for så vidt tjenestemanden under tjenesten ved De Europæiske Fællesskaber har været udsat for risiko for at pådrage sig disse sygdomme«. Artiklens stk. 2 bestemmer, at en sygdom, som ikke er optaget i nævnte liste, også er en erhvervssygdom, »når det er tilstrækkelig godtgjort, at den er opstået under eller i forbindelse med tjenesten ved Fællesskaberne«.
- 78 Det fremgår såvel af denne bestemmelse som af tabellen over de former for invaliditet, som omfattes af invaliditetstabellen, at begrebet erhvervssygdom skal omfatte en lang række sygdomstilfælde.
- 79 Hvis tjenestemandens sygdom således udelukkende, væsentligt, overvejende eller hovedsageligt er opstået som følge af hans tjenesteudøvelse, er der tale om en erhvervssygdom som omhandlet i nævnte artikel 3, stk. 2 (jf. herved Domstolens dom i sagen Seiler m.fl. mod Rådet, præmis 19, og i sagen Benecos mod Kommissionen, præmis 46).
- 80 Denne bestemmelse ville imidlertid ikke opfylde det tilsigtede formål, såfremt anerkendelsen af en erhvervsmæssig årsag til en tjenestemandens sygdom burde begrænses til et enkelt tilfælde. Der består nemlig tilfælde, der er mere indviklede, hvor en tjenestemandens sygdom beror på flere årsager, erhvervsmæssige og ikke-erhvervsmæssige, fysiske eller psykiske, som hver især har bidraget til dens opståen. Det tilkommer i dette tilfælde lægeudvalget at afgøre, om tjenesten ved Fællesskaberne — hvordan man end vurderer denne faktors indflydelse i forhold til de øvrige ikke-erhvervsmæssige faktorer — har direkte sammenhæng med tjenestemandens sygdom, f.eks. som værende det forhold, der var årsag til sygdomsudbruddet (jf. herved nævnte domme i sagen K. mod Rådet, præmis 20, Rienza mod Kommissionen, præmis 10, og Plug mod Kommissionen, præmis 81).

- 81 Retten fastslår i denne sammenhæng, at ansættelsesmyndigheden ved at tildele sagsøgeren en erstatning i henhold til vedtægtens artikel 73, stk. 2, litra c), har anerkendt, at hun var ramt af en erhvervsmæssig sygdom som omhandlet i ordningens artikel 3, stk. 2.
- 82 Det må derfor undersøges, om ansættelsesmyndighedens beregning af erstatningsbeløbet er i overensstemmelse med vedtægtens artikel 73, stk. 2, og ordningens artikel 12 samt invaliditetstabellen.
- 83 Der må endvidere tages hensyn til formålet med og karakteren af disse bestemmelser.
- 84 Det bemærkes herved først, at den ved artikel 73 ydede dækning beror på en almindelig forsikringsordning (Domstolens dom af 8.10.1986, forenede sager 169/83 og 136/84, Leussink-Brummelhuis mod Kommissionen, Sml. s. 2801, præmis 11). Som sagsøgte med føje har anført, er formålet med denne ordning bl.a. at yde tjenestemændene erstatning, for så vidt som den sygdom, som har forvoldt deres vedvarende invaliditet, er opstået under deres tjeneste ved Fællesskaberne.
- 85 Desuden bemærkes, at vedtægtens artikel 73, stk. 2, og ordningens artikel 12 og invaliditetstabellen skal gøre det muligt med hensyn til erstatningen til tjenestemænd at tage hensyn til alle de forskellige sygdomssituationer, der omfattes af artikel 3, stk. 2, idet bestemmelserne ellers ikke ville have deres tilsigtede virkning.
- 86 Retten bemærker endvidere, at denne udlægning støttes af ordlyden af ordningens artikel 3 og især af artikel 3, stk. 1. Det fremgår nemlig af denne bestemmelse, at begrebet »erhvervssygdom« beror på en sammenhæng mellem dels tjenestemandens sygdomstilstand, og dels hans tjenesteudøvelse ved Fællesskaberne. Det er udelukkende »for så vidt« denne sammenhæng foreligger, at sygdommen kan anses for en erhvervssygdom.

87 Heraf følger, at ansættelsesmyndigheden, når lægeudvalget fastslår, at flere erhvervsmæssige og ikke-erhvervsmæssige årsager hver især direkte har bidraget til en tjenestemand's sygdom, skal tage hensyn til denne lægelige vurdering ved beregningen af erstatningen i henhold til vedtægtens artikel 73, stk. 2.

88 Det kan desuden heller ikke udelukkes, at lægeudvalget på grundlag af de forskellige undersøgelser, det har foretaget eller på grund af dets erfaring på det pågældende område, mener, at det kan vurdere eller fastsætte i den ene eller anden form, i hvilket omfang tjenestemandens tjenesteudøvelse har bidraget til sygdomsudbruddet. Når en sådan vurdering fremgår klart og præcist af lægeudvalgets konklusioner, kan ansættelsesmyndigheden tage hensyn til den i beregningen af nævnte erstatning.

89 Ansættelsesmyndigheden har således med føje på grundlag af vedtægtens artikel 73 og ordningen besluttet at tildele sagsøgeren en erstatning, der udgør 6% af erstatningen for vedvarende, total invaliditet.

90 Heraf følger, at sagsøgerens tredje anbringende ikke er begrundet.

Fjerde anbringende om tilsidesættelse af lighedsprincippet

Parternes argumenter

91 Sagsøgte har bestridt, at dette anbringende kan antages til realitetsbehandling under henvisning til, at sagsøgeren ikke har fremført det i sin klage af 5. juli 1995.

- 92 Sagsøgeren har imod dette argument bl.a. henvist til Domstolens dom af 30. oktober 1974 (sag 188/73, Grassi mod Rådet, Sml. s. 1099) og af 1. juli 1976 (sag 58/75, Sergy mod Kommissionen, Sml. s. 1139) og anført, at dette anbringende hverken ændrer klagens årsag eller dens indhold. Ifølge sagsøgeren anfægtes ved anbringendet gyldigheden af den fordeling, som lægeudvalget har foretaget mellem de tre sygdomsårsager. I sin klage har hun allerede udtrykkeligt anfægtet denne fordeling. Hun har under sagen alene ændret denne anfægtelse, idet hun har fremført den under et særskilt anbringende, som er nært knyttet til det tredje anbringende.
- 93 Sagsøgeren har med hensyn til realiteten anført, at ansættelsesmyndighedens beregning af erstatningsbeløbet strider mod lighedsprincippet. Hun har til støtte herfor fremført fire argumenter.
- 94 Sagsøgeren har først anført, at ansættelsesmyndighedens beregningsmåde indebærer, at størrelsen af erstatningsbeløbet i vedtægtens artikel 73, stk. 2, litra c), står i modsat forhold til vigtigheden af de ikke-erhvervsmæssige årsager til tjenestemænds sygdom. I tilfælde af en erhvervssygdom vil de tjenestemænd nemlig, som på grund af visse arbejdsbetingelser ved Fællesskaberne er blevet mere sårbare på grund af deres personlighed og deres livsforløb ved udelukkelsen af de ikke-erhvervsmæssige årsager til deres sygdom, oppebære en erstatning, som er mindre end den, som de tjenestemænd, der ikke har samme personlighed, eller som ikke har været udsat for de samme livserfaringer, kan oppebære. Denne forskelsbehandling er ubegrundet. Formålet med vedtægtens artikel 73 og ordningen er nemlig ifølge sagsøgeren at yde alle tjenestemænd samme dækning mod risikoen for erhvervssygdom uanset deres personlighed eller livsforløb.
- 95 Sagsøgeren har dernæst anført, at den anfægtede beregningsmetode indebærer, at erstatningsbeløbet i vedtægtens artikel 73, stk. 2, litra c), uden nogen objektiv begrundelse er forskelligt, afhængigt af om der er tale om en erhvervssygdom eller en »erhvervsforværring« af en bestående sygdom. Hvis nemlig en tjenestemand, som sagsøgeren, rammes af en erhvervssygdom efter tiltrædelsen af tjenesten ved Fællesskaberne, fastsættes erstatningsbeløbet alene på grundlag af den del af den

vedvarende, delvise invaliditetsgrad, som beror på tjenesten ved Fællesskaberne. En tjenestemand, som inden tiltrædelsen ved Fællesskaberne lider af en sygdom på grund af hans patologiske personlighed og livsforløb, og hvis bestående sygdom forværres under udøvelsen af tjenesten, vil derimod oppebære et erstatningsbeløb, som beregnes på grundlag af den samlede grad af hans vedvarende, delvise invaliditet, herunder også den del, som beror på ikke-erhvervsmæssige årsager til denne invaliditet (patologisk personlighed og livsforløb).

- 96 Sagsøgeren har for det tredje anført, at hverken vedtægten, ordningen, ansættelsesmyndigheden eller lægeudvalget angiver den måde, hvorpå lægeudvalget skal identificere og fordele de forskellige faktorer, som har bidraget til udbruddet af den erhvervssygdom, som tjenestemanden lider af. Kun en forudgående fastsættelse af denne beregningsmåde kan ifølge sagsøgeren forhindre, at lægeudvalget behandler et tilsvarende eller lignende tilfælde forskelligt.
- 97 Sagsøgeren har for det fjerde anført, at den fordeling med præcise procentandele, som lægeudvalget har foretaget af sagsøgerens tre sygdomsårsager, er rent teoretisk. Hendes sygdom er en følge af en række snævert forbundne faktorer, hvorfor det er umuligt at afgøre, om sagsøgerens sygdom, hvis en af disse faktorer ikke forelå, ville være brudt ud.

Rettens bemærkninger

- 98 Retten bemærker, at efter fast retspraksis indebærer reglen om, at der skal være overensstemmelse mellem den forudgående administrative klage og stævningen, idet stævningen ellers kan afvises, at et anbringende, der fremsættes for Fællesskabets retsinstanser, allerede er blevet fremført under den administrative procedure, for at ansættelsesmyndigheden tilstrækkeligt præcist kan være bekendt med de

klagepunkter, som de pågældende fremfører mod den anfægtede afgørelse. Det fremgår ligeledes af retspraksis, at selv om de for Fællesskabets retsinstanser nedlagte påstande kun kan indeholde de »klagepunkter«, som hviler på samme grundlag som dem, der er angivet i klagen, kan disse klagepunkter dog uddybes ved fremsættelse af anbringender og argumenter, der ikke nødvendigvis figurerer i klagen, men som er snævert forbundet hermed (jf. herved bl.a. Domstolens dom af 14.3.1989, sag 133/88, Del Amo Martinez mod Parlamentet, Sml. s. 689, præmis 9 og 10, og Rettens dom af 29.3.1990, sag T-57/89, Alexandrakis mod Kommissionen, Sml. II, s. 143, præmis 8 og 9, og i nævnte sag Allo mod Kommissionen, præmis 26).

- 99 Det bemærkes endvidere, at eftersom den administrative procedure er uformel, og de berørte som regel på dette stadium handler uden bistand fra en advokat, bør administrationen ikke fortolke klager restriktivt, men tværtimod indtage en smidig holdning ved behandlingen af dem (nævnte dom i sagen Del Amo Martinez mod Parlamentet, præmis 11).
- 100 Retten har i denne sag fastslået, at sagsøgerens klage af 5. juli 1995 ikke blot ikke indeholder noget anbringende om tilsidesættelse af lighedsprincippet, men heller ikke indeholder noget andet forhold, som, selv om sagsøgte bestræbte sig på at fortolke klagen så vidt som muligt, gjorde det muligt for sagsøgte at udlede, at sagsøgeren ville påberåbe sig dette princip.
- 101 Sagsøgerens fjerde anbringende må under disse omstændigheder afvises fra realitetsbehandling.
- 102 Det fremgår af det anførte, at sagsøgerens påstand om annullation af sagsøgtes afgørelse af 11. april 1995 må forkastes, for så vidt som afgørelsen fastsætter en invaliditetssats på 6% ved beregningen af erstatningen i vedtægtens artikel 73.

Påstanden om, at sagsøgte tilpligtes at betale et beløb på 1 973 541 BFR

- 103 Sagsøgeren har i sin replik endvidere nedlagt påstand om, at sagsøgte tilpligtes at betale et beløb på 1 973 541 BFR (jf. præmis 19). Sagsøgeren ønsker med denne påstand at få godtgjort den skade, hun skal have lidt på grund af de forskellige fejl og undladelser, som sagsøgte har begået ved behandlingen af hendes sag.
- 104 Retten bemærker herved, at i henhold til procesreglementets artikel 44 skal parterne angive søgsmålets genstand i stævningen. Selv om procesreglementets artikel 48, stk. 2, under visse omstændigheder gør det muligt at fremsætte nye anbringender under sagens behandling, kan denne bestemmelse under ingen omstændigheder fortolkes således, at den gør det muligt for en sagsøger at fremsætte nye påstande for Fællesskabets retsinstanter og herved ændre sagens genstand (jf. f.eks. Domstolens dom af 25.9.1979, sag 232/78, Kommissionen mod Frankrig, Sml. s. 2729, præmis 3, og af 18.10.1979, sag 125/78, Gema mod Kommissionen, Sml. s. 3173, præmis 26, samt Rettens dom af 18.9.1992, sag T-28/90, Asia Motor France m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2285, præmis 43, og af 5.6.1996, sag T-398/94, Kahn Scheepvaart mod Kommissionen, Sml. II, s. 477, præmis 20).
- 105 Sagsøgeren har imidlertid under sagens behandling til sin annullationspåstand føjet en påstand om erstatning, hvorved det oprindelige søgsmåls genstand er blevet ændret (Rettens dom af 21.3.1996, sag T-10/95, Chehab mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 419, præmis 6).
- 106 Det fastslås endvidere, at sagsøgerens erstatningspåstand ikke står i snæver forbindelse med annullationspåstanden. Da der er tale om en tjenestemandssag, er spørgsmålet, om den kan antages til realitetsbehandling, afhængig af, at den i

vedtægtens artikel 90 og 91 fastsatte forudgående administrative procedure er forløbet forskriftsmæssigt. Dette ville uomgængeligt have krævet, at sagsøgeren først ansøgte ansættelsesmyndigheden om at få godtgjort den lidte skade og dernæst i givet fald indgav en klage over afslaget på ansøgningen (Rettens dom af 25.9.1991, sag T-5/90, Marcato mod Kommissionen, Sml. II, s. 731, præmis 49 og 50, af 16.7.1992, sag T-1/91, Della Pietra mod Kommissionen, Sml. II, s. 2145, præmis 34, af 8.6.1993, sag T-50/92, Fiorani mod Parlamentet, Sml. II, s. 555, præmis 45 og 46, samt nævnte dom i sagen Weir mod Kommissionen, præmis 48, og i sagen Chehab mod Kommissionen, præmis 67).

107 En sådan forudgående administrativ procedure fandt imidlertid ikke sted i denne sag.

108 Heraf følger, at sagsøgerens påstand om, at sagsøgte tilpligtes at betale et beløb på 1 973 541 BFR ikke kan antages til realitetsbehandling.

109 For så vidt endelig angår sagsøgerens påstand om, at den af dr. De Meersman den 4. december 1990 udfærdigede lægeerklæring fjernes fra sagens behandling (jf. ovenfor præmis 24), finder Retten det ikke nødvendigt at tage stilling hertil, idet nærværende dom ikke tager hensyn til dette dokument.

110 Det følger af det anførte, at sagsøgte må frifindes.

Sagens omkostninger

- 111 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. I henhold til samme reglements artikel 88 bærer institutionerne dog selv deres egne omkostninger i tvister mellem Fællesskabet og dets ansatte. Følgelig bærer hver part sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Fjerde Afdeling)

1) De Europæiske Fællesskabers Domstol frifindes.

2) Hver part bærer sine egne omkostninger.

Lenaerts

Lindh

Cooke

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 9. juli 1997.

H. Jung

K. Lenaerts

Justitssekretær

Afdelingsformand